

Hrad Kost

STŘEDOVĚKÁ PEVNOST NA PÍSKOVCOVÉ SKÁLE

Budme rádi, že se píše již jednadvacáté století, příhodný čas pro návštěvu druhého nejvýznamnějšího středověkého hradu u nás. Vydat se na Kost třeba v roce 1643 nebyl žádný med. Hrad v té době chátral, místo střechy měl na krovech jen slámu a rákosí, a když zapršelo, bylo v pokojích tolik vody, že „kachny by zde plavati mohly“. Alespoň tak popisuje stav hradu tehdejší kronikář.

FOTO: CZECH TOURISMUS

Polovina 17. století Kosti nepřála. Hrad vlastnil Heřman Černín z Chudenic a jeho způsob nakládání s majetkem neměl daleko k tomu, jak se k hradům a zámkům po odebrání šlechtě choval stát.

„Prázdné pokoje, pokud nebyly obsazeny vojskem a utečenci z okolí, sloužily jako sklady zásob obilí a vlny. Ve sklepech bylo uloženo víno, železo z hraběcích železáren v Petršburku, dobytčí kůže, sůl a omastek, které hrabě za levné peníze široko daleko skupoval, aby je pak v příhodné chvíli draho prodal – po případě i svým vlastním, vojnou a kontribucemi zbídačeným poddaným,“ píše se v půl století starém průvodci.

Přestože Heřman Černín pocházel z Chudenic, s chudobou neměl nic společného. Ve svém okolí byl naopak známý jako spekulant a obchodník. Hrad nekupoval kvůli touze

vlastnit reprezentativní sídlo, ale proto, aby mu panství vydělávalo peníze. Investoval především do hospodářských budov, stavěl a opravoval pivovary, rybníky, postavil ovčiny, zřídil cihelnu, vinopalnu, oboru a bažantnici.

Nezvyklé maskování

Po Černínovi naštěstí převzali hrad další majitelé, kteří jeho chátrání zastavili, a tak je dnes možné u Sobotky obdivovat jeden z našich nejdochovalejších gotických hradů.

V jedné věci je hrad Kost jedinečný. Na rozdíl od jiných středověkých opevnění, stavěných obvykle na vyvýšených místech s dobrým rozhledem nad krajinou, je Kost vystavěna na křižovatce tří údolí. Stojí sice na pískovcové skále, ale svou výškou je to spíše skalka. A tak místo toho, aby byl hrad zdaleka viditelný, zůstává skrytý v lesnaté krajině.

Prohlídku si kromě interiéru hradu zaslouží i pískovcové kvádry, ze kterých je Kost vystavěna. Jsou na nich patrné jamky od velkých kleští a kladek, pomocí kterých se z nedalekých skal dopravovaly přímo na stavbu.

Jak to bylo s plácem

Po návštěvě hradu se můžete vydat na procházku do údolí zvané Plakánek, jehož název lze vysvětlit dvěma způsoby. Podle legendy dostalo území u Veseckého a Klenického potoka jméno podle bohaté dívky, která se zamilovala do chudého chlapce. Kvůli nešťastné lásce si prý vyplakala oči. Druhá verze je prozaičtější. Údolí, ve kterém se těžil pískovec na stavbu hradu, obývala uhlířská rodina Plakánků, kteří zde v 17. století připravovali dřevěné uhlí.

Dnes vede romantickým údolím bezmála desetikilometrová naučná stezka, kterou mů-